

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

postmottak@nfd.dep.no

Bergen, 09.02.2024

Høringsuttalelse 2024 – Forslag til forskrift om forbud mot usaklige forskjeller i innkjøpsbetingelser i verdikjeden for dagligvarer og mat

Nærings- og Fiskeridepartementet ("**departementet**") sendte den 25. oktober 2022 forslag om forskrift om forbud mot usaklige forskjeller i innkjøpsbetingelser i verdikjeden for dagligvarer og mat på høring. Etter høringsinnspillene som da ble mottatt, har departementet 15. desember 2023 sendt på høring et revidert forslag til forskrift om forbud mot konkurranseskadelige forskjeller i innkjøpsbetingelser i verdikjeden for mat og dagligvarer. Q-Meieriene AS vil med dette gi sine kommentarer til høringsforslaget.

Q-Meieriene sendte 16.12.2022 inn kommentarer til forslag om forskrift om forbud mot usaklige forskjeller i innkjøpsbetingelser. Q-Meieriene AS mener at heller ikke det nye forslaget om et forbud mot konkurranseskadelige innkjøpsbetingelser tjener departementets formål.

Departementets reviderte forslag av 15. desember 2023 inneholder imidlertid flere justeringer som kan virke positivt ift å styrke konkurransen i dagligvaremarkedet. Q-Meieriene ser imidlertid sterkt behov for presisering av viktige begreper som er førende i det nye forslaget.

Relativ markedsrett og tilstrekkelige alternativer:

Forslaget til forskrift om forbud mot usaklige forskjeller i innkjøpsbetingelser inneholder begrepene «relativ markedsrett» og «tilstrekkelige alternativer». Som aktør og leverandør opplever vi at disse begrepene ikke er tilstrekkelig definert og utfordrende å vurdere. Q-Meieriene opplever dagligvaremarkedet i Norge som et svært dynamisk marked. Som leverandør påvirkes våre priser og betingelser både av den konkurransesituasjonen vi står i opp mot konkurrerende produkter, men også opp mot substitutter i nærliggende kategorier og segmenter. Slik Q-Meieriene leser og forstår forslaget vil utydelighet knyttet til «relativ markedsrett» og «tilstrekkelige alternativer» bidra til å skape usikkerhet knyttet til vårt handlingsrom i forhandlinger. Hvor går grensene for «relativ markedsrett» for oss som leverandør i dagligvaremarkedet? Hva omfattes av «tilstrekkelige alternativer»? Hvor går grensen ift alternativer og substituttprodukter? Denne usikkerheten i kombinasjon med at vi som leverandør i liten grad er i posisjon til å påvirke strukturen på avtaler kan bidra til å være konkurransehemmende.

Generelt vil Q-Meieriene AS understeke at vi som leverandør i mindre grad er i posisjon til å påvirke strukturen og innholdet i samarbeidsavtalene med våre kunder. Q-Meieriene AS inngår avtaler som er basert på kunders standardavtaler. Parallelt står vi i et sterkt avhengighetsforhold til våre kunder. De ulike kundene har også ulikt fokus og ulik struktur på avtaler og betingelser. Hvordan skal vi som

leverandør og aktør vurdere «relativ markedsrett» og «tilstrekkelige alternativer» i en slik situasjon? Q-Meieriene AS er en leverandør av merkevarer. Hvor går grensene for vurdering av posisjon til en merkevare opp mot både konkurrerende merkevarer og alternative substitutter?

En eventuell fremtidig forskrift må være tydelig på omfang. Forslaget fremhever dagligvaremarkedet. Både KBS og Servicehandel vil i stor grad henge sammen med avtaler opp mot dagligvaremarkedet da priser og betingelser forhandles på tvers av de ulike salgskanalene.

Q-Meieriene AS ser derfor behov for stor grad av presisering av begreper i forslaget for at det skal fungere konkurransefremmende og ikke skape usikkerhet, unødig byråkrati og dermed virke konkurransehennende.

Vennlig hilsen

Kristine Aasheim

Administrerende direktør

Kavli Norge AS